

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

คำรณ ชูดี. สื่อมวลชนในยุครัฐบาลบริหาร. วันนักข่าว (5 มีนาคม 2539) : 115-116.

ดรุณี หิรัญรักษ์. บทบาทของนักการเมืองกับสื่อมวลชน. วารสารนิเทศศาสตร์ 8 (ภาคการศึกษาต้น 2530) : 21-22.

ไทยโพสต์. 5 มิถุนายน 2540.

ทีมข่าวการเมือง. พิมพ์เขียว "ทีมพิฆาตสื่อ" ตรวจสอบและตอบโต้. เนชั่นสุดสัปดาห์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน 2540) : 19.

นรนิติ เศรษฐบุตร และ สุรัชย์ ศิริไกร. ชีวประวัตินายกรัฐมนตรีไทย ตั้งแต่พ.ศ. 2475-2524. เอกสารทางวิชาการ หมายเลข 32. ศูนย์วิจัยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529. (เอกสารอัดสำเนา)

บทบรรณาธิการ. มติชนรายวัน (16 กรกฎาคม 2538): 8.

บุญชนะ อัดถากร. บันทึก วิเคราะห์ และวิจารณ์ 16 นายกรัฐมนตรีไทย. กรุงเทพมหานคร: (ม.ป.ท.), 2526.

พรภิรมย์ เอี่ยมธรรม. บทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย (2475-2488).
กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

พลิกปมฟอร์มรัฐบาล 4 ยุค พิสูจน์ "เตียง" ขวาง "จิ๋ว" นายกฯ?. มติชนรายวัน (20 มิถุนายน 2539) : 2.

เพียงเพ็ญ ทูมมานนท์. บทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย : เนื้อหาและกระบวนการเขียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

สรุปข่าวในประเทศ. มติชนสุดสัปดาห์ ปีที่ 17 ฉบับที่ 878 (มิถุนายน 2540) : 7.

ยุวดี รัญญศิริ. สื่อมวลชนในยุครัฐบาลบริหาร. วันนักข่าว (5 มีนาคม 2539) : 117-119.

ระวีวรรณ ประกอบผล. พฤติกรรมศาสตร์และการสื่อสาร : พฤติกรรมสื่อสารทางการเมือง. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.

สุกานดา วรพันธ์พงศ์. หนังสือพิมพ์รายวันกับการเสนอเนื้อหาทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2533. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย ฝ่ายข้อมูล. รวบรวมข่าวและเหตุการณ์เกี่ยวกับสื่อมวลชนในรอบปี 2538. วันนักข่าว (5 มีนาคม 2539) : 25-43.

อุทุมพร จามรมาน. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ. กรุงเทพมหานคร : พันนี้พับบลิชซิง, 2531.

ภาษาอังกฤษ

Alger, Dean, E. The Media And Politic. New Jersey : Prentice-Hall, 1989.

Babbie, Earl. The Practice of Social Research (7th ed.) . California : Wadsworth Publishing, 1989.

- Barelson, B. Content analysis in communication research. New York : Free Press , 1952, cited in Earl Babié. The Practice of Social Research (7th). California : Wadsworth Publishing , 1989.
- Cronwell, Elmer, E. The Presidential Press Conference : A Study in Institutionalization. Midwest Journal of Political Science 4 (November 1960) : 370-389, cited in William, J. Hughes. The "Not-So-Genial" Conspiracy : The New York Times And Six Presidential "Honeymoon". Journalism & Mass Communication Quarterly V. 72 N. 4 (Winter 1995) : 843.
- Everette, Dennis, E. Of Media And People. California : Sage, 1989.
- Franklin, Bob. Packaging Politics ; Political Communication in Britain's Media Democracy. New York : Arnold, 1994.
- Gieber, W. and Johnson, W. The City Hall Beat : A Study of Reporter and Source Roles. Journalism Quarterly 38 (1961) : 289 - 297 อ้างถึงในสุกานดา วรพันธ์พงศ์. หนังสือพิมพ์รายวันกับการเสนอเนื้อหาทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2533. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- Grossman, Michael, B. and Martha Joynt Kumar. Portraying the president. Baltimore : John Hopkins University Press, 1981. 254-257, cited in Dean, E. Alger. The Media And Politic. New Jersey : Prentice-Hall, 1989.
- Hughes, William, J. The "Not-So-Genial" Conspiracy : The New York Times And Six Presidential "Honeymoon". Journalism & Mass Communication Quarterly V. 72 N. 4 (Winter 1995) : 841-848.

- Kiess, Harold, O. Statistical Concepts for the Behavioral Sciences. Boston : Allyn and Bacon, 1989.
- Maleske, Robert, T. Foundation for Gathering and Interpreting Behavioral Data. California : Brooks/Cole Publishing, 1994.
- Manheim, Jarol, B. The Honeymoon's Over : The News Conferences and the Development of Presidential Style. Journal of Politics. V. 41 (Spring 1979) : 55-74.
- Marascuile, Leonard, A. and Ronald C. Serlin. Statistical Methods for the Social and Behavioral Sciences. New York : W. H. Freeman and Company, 1988.
- Paletz, David, L. and Robert, M. Entman. Media Power Politics. New York : Free Press, 1981.
- Seymour-Ure, Colin. The Press in Developing Countries. London : Methuen, 1968, อ้างถึงในพรภิรมย์ เอี่ยมธรรม, บทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย (2475-2488). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- Seymour-Ure, Colin. The political impact of mass media. California : Sage, 1974.
- Sommerlad, E. Lloyd. The Press in Developing Countries. N. S. W. : Sydney Univ. Press, 1966, อ้างถึงในพรภิรมย์ เอี่ยมธรรม, บทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย (2475-2488). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- White, William, S. Analyzing the Aversary Relationship. In Hoyt Pervis (ed.) , The Presidency and the Press , 7-8. Austin, TX : LBJ School of Public Affairs, University of Texas at Austin, 1976, cited in Williams, J. Hughes. The "Not-So-Genial" Conspiracy : The New York Times And Six Presidential "Honeymoon". Journalism & Mass Communication Quarterly V. 72 N. 4 (Winter 1995) : 841-848.

ภาคผนวก

ความคิดเห็นแง่บวกลักษณะดักเตือน

ระวังประชาธิปไตยโสเภณี

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน รองนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย ให้เป็นประธาน ในการจัดทำร่างนโยบายของรัฐบาล ที่จะนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อใช้เป็นแนวนโยบายในการบริหารประเทศต่อไป

การร่างนโยบายของรัฐบาลนั้น คงจะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจ และความเห็นที่สอดคล้องต้องกันจากพรรคร่วมรัฐบาลทุกพรรค

เพราะเป็นรัฐบาลผสม 5 พรรคการเมือง แต่ละพรรคการเมืองที่ร่วมรัฐบาล ต่างก็มีแนวทางนโยบายเป็นของตัวเอง

แม้ในหลักการใหญ่ๆของแต่ละพรรค จะใกล้เคียงหรือมีแนวทางเดียวกัน แต่ก็คงมีความแตกต่างกันในรายละเอียดที่จะปฏิบัติพอสมควร

การจัดทำนโยบายของรัฐบาลผสม จึงต้องสานความคิดเห็นแนวทางปฏิบัติ ให้พอกันไปได้ในจุดหมายปลายทางของนโยบาย

ฉะนั้นจึงไม่ใช่เรื่องที่จะรวบรัดลูกเอาเผากิน เพราะผลจากนโยบายบริหารของรัฐบาลนั้น จะตกถึงประชาชนไม่ว่าจะดีหรือร้าย เสียหายหรือได้ประโยชน์

ที่สำคัญก็คือ นโยบายที่รัฐบาลนำออกปฏิบัตินั้น จะต้องยึดหลักใหญ่คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่วางไว้ล่วงหน้าอย่างต่อเนื่อง เป็นแนวทาง

ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดทำงบประมาณของแต่ละกระทรวง ทบวง กรม นั้น ต่างก็ดำเนินการไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอยู่แล้ว

การที่รัฐบาลจะจัดทำนโยบายตามใจชอบ ไม่สอดคล้องกับงบประมาณของกระทรวง ทบวง กรม ที่วางไว้

ผลที่ออกมาย่อมจะไม่ราบรื่น และอาจก่อความเสียหายร้ายแรงได้

ดังนั้น พรรคร่วมรัฐบาลทุกพรรคและพรรคการเมืองฝ่ายค้าน ที่ควบคุมดูแลการบริหารงานของรัฐบาล จะต้องคำนึงถึงปัญหานี้ไว้ให้มาก

ว่ากันโดยความเป็นจริงแล้ว นโยบายของแต่ละรัฐบาลที่นำมาแถลงต่อรัฐสภานั้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเพื่อฝัน ไม่เคยเห็นรัฐบาลชุดไหนปฏิบัติตามนโยบาย ที่เลิศหรูสวยงามได้เลย

ในเมื่อบ้านเมืองไทยเรา มีแนวทางหรือระบบงานที่ถูกกำหนดไว้ตายตัวแล้ว จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ทางที่ดีแล้ว นโยบายของรัฐบาล ควรสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะเป็นนโยบายที่ประสพผลสำเร็จมากที่สุด

วันแต่จะจัดทำโครงการพิเศษ ใช้เงินนอกงบประมาณแผ่นดินที่จัดวางไว้ เป็นโครงการริบถ้วน

ที่สำคัญโครงการประเภทนี้ ควรเป็นโครงการสั้นๆ ให้เห็นผลภายใน 1 ปี หรือ 2 ปี เป็นอย่างมาก

เพราะถ้าเกินกว่านั้น เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลหรือเปลี่ยนตัวรัฐมนตรี โครงการที่ว่าตั้นั้น อาจถูกยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างอื่น

ด้วยเหตุนี้ จึงขอสะกิดเตือนคณะผู้จัดร่างนโยบายรัฐบาลชุดใหม่ ได้พึงสังวรในปัญหานี้ไว้ด้วย

อย่าอวดภูมิปัญญาความสามารถกัน ให้มากเกินไปกำลังคน กำลังงบประมาณ เพราะจะกลายเป็นนโยบายเพื่อเจ้อ หางานสารปฏิบัติไม่สำเร็จลุล่วงไป

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นโยบายส่งเสริมพัฒนาระบบประชาธิปไตย ที่เห็นพรำพูดกันอยู่ทุกพรรคนั้น

จะต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ รอบรู้ ถึงพื้นฐานที่แท้จริงของระบบประชาธิปไตย ที่เมืองไทยเรายึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติมาแล้วนั้นว่า ถูกต้องเหมาะสมกับชีวิตวัฒนธรรมประเพณีของไทยหรือไม่

เพราะการปกครองที่ดี จะต้องตั้งอยู่บนฐานของประเพณีวัฒนธรรมและศาสนา ที่หล่อเลี้ยงเมืองไทยให้ยั่งยืนมั่นคงมานับพันๆปีด้วย

อย่ามองเห็นว่าระบบประชาธิปไตย อยู่ที่การเลือกตั้งแต่อย่างเดียว

ประชาธิปไตยควรมีพื้นฐานเบื้องต้นที่แน่ชัดในเรื่องสิทธิ อธิปไตยของปวงชน ในการปกครองตนเอง เป็นสำคัญ

การกระจายอำนาจการปกครองตัวเองให้แก่ประชาชนให้สำเร็จนั้น
ต้องสร้างและบอกกล่าวแก่ประชาชน ให้รู้ซึ่งและหวงแหนในสิทธิ หน้าที่ของการเป็นผู้ปกครอง
ตนเองเป็นอันดับแรก

จากนั้น จึงกำหนดแนวทางหรือหลักเกณฑ์ในการที่จะปกครองตัวเองในแบบวิธีใด

เพราะไม่เช่นนั้น ระบอบประชาธิปไตยไทยจะตกอยู่ในสภาพ

ฝรั่งลากไปไทยลากมาอยู่กลางทะเล!!!

จนที่สุดก็ลอยแพตั้งอยู่ 66 ปี โดยไม่เห็นฝั่งลุ่มแล้วลุ่มอีกอย่างที่เป็นๆมา

หากไม่เริ่มต้นปักหลัก วางแนวทางที่ถูกต้องเสียในวันนี้

อนาคตประชาธิปไตย ก็เห็นจะหนีความเป็นประชาธิปไตยโสเภณีไปไม่พ้น!!?

โชติแสง
มองคนละเหลี่ยม เห็นคนละมุม
เดลินิวส์ 5 ตุลาคม 2535

ขึ้นอย่างแท้จริง เพื่อที่จะเป็นบรรทัดฐานและข้อมูลชั้นต้นอีกประการหนึ่ง สำหรับการเสนอแนะ เพื่อแก้ไขและ
ขจัดปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

การเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วและทันการณ์ ของพล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ เช่นนี้ หากเปรียบ
เทียบกับยุคของพล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ จะเห็นความแตกต่างในรายละเอียด และรากฐานทางความคิดบ้าง
พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ นั้น ค่อนข้างจะเห็นห่างจากสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน การเข้าพบหรือ
การออกมาพบประชาชน ของพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เป็นเรื่องห่างไกลอย่างแทบจะเกินฝัน แต่สำหรับ
พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ กลับเป็นเรื่องธรรมดาอย่างที่สุด ทั้งนี้ ประการสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจาก
พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ นอกจากเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว ยังเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และมีพื้นฐาน
จากการเลือกตั้งของประชาชนอีกด้วย

บทบรรณาธิการ
มติชน, 13 กันยายน 2531

ความคิดเห็นแง่บวกลักษณะสหัชชนชั้นชมรัฐบาล

บั้งเอิญ “ติดดิน”

อุบัติเหตุตึกสูง 3 ชั้น ภายในซอยเพชรบุรี 9 ถนนเพชรบุรี ถล่มครืนลงมา เมื่อเวลาประมาณ 21.30 น. ของคืนวันอาทิตย์ที่ 11 กันยายนนั้น ไม่เพียงแต่ทำให้ 15 ชีวิต อันเป็นครอบครัวของคนงานก่อสร้างต้องถูกกลบฝังอยู่ในซากปรักหักพังเหล่านั้นอย่างน่าอนาถ และปรากฏว่ามี 3 ชีวิตได้สังเวทให้กับความสะเพร่าหละหลวม ในการก่อสร้างครั้งนี้เท่านั้น หากแต่ในท่ามกลางเรื่องน่าเศร้า ยังมีเรื่องน่ายินดีที่ พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ ในฐานะนายกรัฐมนตรี ได้เดินทางไปยังซอยเพชรบุรี 9 ทันทีที่เกิดอุบัติเหตุ แม้ว่า จะเพิ่งเดินทางกลับจากสิงคโปร์ก็ตาม

หนังสือพิมพ์ “มติชน” ขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้ง ไปยังครอบครัวของคนงานก่อสร้าง ซึ่ง ได้รับความเสียหายทั้งด้วยชีวิต และด้วยการบาดเจ็บในอุบัติเหตุตึกถล่มครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า พวกเขาจะได้รับความเอาใจใส่ดูแล อย่างอบอุ่นและอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากบริษัทรับเหมาก่อสร้าง อันเป็นนายจ้าง โดยตรง และจากหน่วยงานของรัฐ และองค์กรสังคมสงเคราะห์อื่นๆ

แม้ว่ากรณีตึกถล่มครั้งนี้ จะเป็นอุบัติเหตุ อันสะท้อนความซ้ำซากประการหนึ่ง ในวงการรับเหมาก่อสร้างของไทย โดยเฉพาะในระยะ 1 ทศวรรษหลังที่ผ่านมา อันในที่สุดแล้วคนงานก่อสร้าง ก็ต้องสังเวทชีวิตให้กับความสะเพร่าและความหละหลวม ทั้งจากบริษัทรับเหมาก่อสร้าง ที่คำนึงถึงแต่ผลกำไรของตน โดยมองข้ามความปลอดภัยของกรรมกรผู้ใช้แรงงาน และโดยเฉพาะจากหน่วยงานทางราชการ ที่จะต้องควบคุมและสอดส่องในเรื่องเช่นนี้โดยตรง แต่ความรับผิดชอบเฉพาะหน้าประการหนึ่ง ที่พึงสำนึกร่วมกันก็คือ จะต้องค้นหามูลเหตุแห่งอุบัติเหตุครั้งนี้ มาสรุปอย่างรีบด่วน เพื่ออย่างน้อยจะได้เป็นบทเรียน สำหรับกาลข้างหน้าต่อไป

ปมประเด็นที่สมควรหยิบยกขึ้นมาถกแถลงกัน อย่างรับผิดชอบประการสำคัญยิ่ง ย่อมเกี่ยวเนื่องกันจริยธรรม และคุณธรรมของผู้รับเหมาก่อสร้าง และความสนใจสอดส่อง ควบคุมของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรง เพราะหากไม่มีการท้วงติง และเตือนให้สำนึกตระหนักในเรื่องนี้แล้ว โอกาสที่ไม่เพียงตึก 3 ชั้น หากมีความเป็นไปได้ที่ อาคารคอนกรีตมีเนียมสูงกว่า 10 ชั้น จะถล่มครืนลงในวันใดวันหนึ่งข้างหน้า อย่างแน่นอน

น่ายินดีเป็นอย่างมากที่ทันทีที่เกิดอุบัติเหตุ ตึกถล่มแม้ว่าจะเพิ่งเดินทางกลับจากสิงคโปร์ แต่ พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ก็เดินทางจากบ้านซอยราชครู ตรงไปยังซอยเพชรบุรี 9 ด้วยความห่วงใย และได้เฝ้าดูสภาพการณ์ต่างๆอย่างใกล้ชิด จุดเด่นเป็นอย่างมากมิได้อยู่ที่ การแสดงออกเช่นนี้ สะท้อนถึงจิตใจที่อาทรต่อประชาชนผู้เคราะห์ร้ายอย่างแนบแน่น หากแต่ยังเป็นผลดีต่อการได้รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงานแก่รัฐบาล

อภัยโทษคอร์รัปชัน

กระทรวงคมนาคม ได้รับรายงานจาก คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่า ได้ตรวจพบทุจริตในกระทรวงนี้ถึง 4 รายการด้วยกัน สรุปสั้นๆ คือ ให้เข้าหอประชุมในการเลี้ยงและงานแต่งงาน แต่มิได้นำรายได้เป็นของรัฐ ระหว่างปี พ.ศ. 2510-2518 กรมการบินพาณิชย์ นำที่ดินให้เอกชนเช่า เป็นการผิดระเบียบ และไม่นำเงินเข้ารัฐ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของกระทรวงคมนาคมเดินทางไปต่างประเทศ โดยบริการฟรี แต่เมื่อกลับมาถึงประเทศไทย ขอเบิกค่าพาหนะในอัตราต่างๆ เป็นต้น

จากรายงานที่ได้รับนี้ ดร.กัญญ์ นาคามดี ปลัดกระทรวงคมนาคมคนใหม่ แจกแก่ผู้สื่อข่าวว่า กรณีนี้กระทรวงคมนาคม ได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อสอบสวนดำเนินการให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ซึ่งเราเชื่อว่าคณะกรรมการจะต้องทำงานหนัก ไม่เป็นอันปฏิบัติหน้าที่ในราชการประจำเป็นเวลานาน เพื่อนำตัวผู้คอร์รัปชันมาลงโทษให้จงได้

เป็นที่น่าสังเกตว่า รายงานที่กระทรวงคมนาคม ได้รับนั้น เพิ่งมาปรากฏขึ้นเมื่อ ดร.กัญญ์ นาคามดี มาดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงคมนาคมเพียงไม่กี่วัน ซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้ ในข้อที่กระทรวงคมนาคมเพิ่งได้รับรายงาน ความจริงควรจะได้รับการสืบมาแล้วแต่ถูกเก็บไว้ในลิ้นชัก เพราะไม่ปรารถนาที่จะสอบสวน ให้เป็นเรื่องต้องลงโทษคนในกระทรวงเดียวกัน เหมือนกับหน่วยราชการอื่นๆ

ไม่เป็นที่น่าเชื่อถือว่า ทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบ จะมีแต่ในกระทรวงคมนาคมเท่านั้น แม้ในกระทรวงทบวงกรมอื่นๆคงมีไม่น้อย หรือแม้ในคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเอง หากให้คณะกรรมการตรวจสอบทุจริตรายอื่นๆ เข้าไปตรวจสอบ ก็คงพบไม่น้อยทีเดียว โดยนับนี้เราเห็นว่า ควรมีมาตรการใหม่เกี่ยวกับทุจริตคอร์รัปชันในอดีต เพื่อป้องกันมิให้เกิดทุจริตคอร์รัปชันในอนาคต

มาตรการข้อหนึ่งซึ่งควรนำมาพิจารณา ก็คือ เสนอพระราชบัญญัติอภัยโทษให้แก่ผู้คอร์รัปชันทั้งหลายที่กระทำมาแล้วในอดีต ขณะเดียวกันก็กำหนดโทษอย่างร้ายแรง สำหรับผู้ที่ทำคอร์รัปชันรายใหม่ ด้วยเหตุผลที่ว่า หากจะสอบสวนกันไป ทุกกระทรวง ทบวง กรมมีคอร์รัปชัน การเสนอพรบ.นี้ เพื่อล้างคอร์รัปชันกันเสียทีเดียวด้วยวิธีการอภัยโทษ เพื่อไม่ให้มีคอร์รัปชันใหม่ ผลที่ปรากฏจะเสียเวลาของทางราชการน้อยกว่าที่จะมาสอบสวน โดยการมดเท็จต่อประชาชน อย่างที่กำลังทำกันอยู่

บทนำ

บ้านเมือง, 13 มิถุนายน 2519

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพด้านดีของนายกรัฐมนตรี

ผมติดตามพฤติกรรมคุณชาติชาย หลังรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมาหลายครั้งหลายหน

ผมกลับเห็นว่า เพราะความเป็นนักเที่ยว ความเป็นคนสนุก ความเป็นคนสบายๆ แบบเบิร์ตๆ จึงทำให้นายกรัฐมนตรีคนนี้ บังเอิญติดดิน

ว่ากันว่าตั้งแต่ความเจียมเนื้อเจียมตัว ไม่ปรารถนาจะเป็นนายกรัฐมนตรีแม้จะได้เสียงข้างมากพอจะเป็นแกนจัดตั้งรัฐบาล แต่สัญญาสุภาพบุรุษที่ให้ต่อกันไว้ หลังวันยุบสภาและไปตีกล้อฟที่สนามสวนสามพราน จึงยินดีที่จะยกตำแหน่งนั้น ให้กับรักษาการนายกรัฐมนตรีที่กลายเป็นอดีตนายกรัฐมนตรีไปแล้ว กลับเป็นผลดี

เมื่อเหตุการณ์กลับกลายเป็นความเบื่อหน่ายถลันเข้ามาแทนที่ คนตีๆแปดปี 5 เดือน ก็ถึงจุดแห่งความพอ ลงจากหลังเสื่อระหว่างเสื่ออ้อมเต็มที

หลังเข้ารับตำแหน่งแล้ว คุณชาติชาย หรือ “น้ำชาติ” ก็ประพฤติปฏิบัติตนเสียใหม่ สงบเสงี่ยมยิ่งไปกว่าเก่า จะลุกจะนั่งดูสารรวมกิริยามารยาท สมกับผ่านงานเอกอัครราชทูตมาหลายประเทศ ผิดกับผู้จัดการชาติสมัยที่ยังครองตำแหน่งรกรบก่อนปฏิวัติ 2500 หรือน้ำชาติเมื่อครั้งยังเป็นรองนายกรัฐมนตรี ที่ออกรอบดิสโก้ ไฮโซไฮตีโก้ห่าร่น ยิ่งเมื่อพบกับประชาชนผู้มีเสียงสวรรค์ยิ่งพินอบพิเทา ภาพที่ปรากฏออกหน้าจอโทรทัศน์ ทำให้เห็นว่า รัฐบาลที่มาจากประชาชนนั้น เขารู้ว่าประชาชนคือนาย ไม่ใช่ข้าเก่าเท่าเลียงที่ต้องกราบกรานกัน

นโยบายสำคัญของรัฐบาลยุคผู้การรกรบคนนี้ เกี่ยวกับปัญหาอินโดจีนหรือเวียดนาม คือ แปรสนามรบให้เป็นสนามรัก ด้วยการเปิดเจรจาค้าขายเยี่ยงประเทศเพื่อนบ้าน

จากแนวคิดของอดีตนายทหาร ผู้คลุกคลีกับการเมืองมาตั้งแต่อ่อนแต่อด คือ トラบเท่ายังมีทหารอยู่ก็ไม่พันรบกัน เมื่อเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องการค้าการขายเสียแล้ว ทหารก็ต้องถอยออกมา

ส่วนการเดินทางไปเยือนกลุ่มประเทศอาเซียน ก็เพียงเพื่อยืนยันว่า นโยบายร่วมของอาเซียนไม่เปลี่ยนแปลง เพียงแต่จะเป็นแรงผลักดันให้เวียดนามถอนทหารออกจากกัมพูชาเร็วขึ้น แล้วเราจะได้ร่วมกันค้าขายสบายใจ (เหมือนกับสิงคโปร์นั่นแหละ)

หลายคนหลายความคิดเริ่มจับตามองทรงระชะของ คุณชาติชาย ในหลายด้านหลายมุม บ้างก็นิยมชมชอบ ที่นายกรัฐมนตรีเอาใจใส่กับปัญหาประชาชนอย่างจริงจังและจริงใจ

พลัน ฝุ่นกระจายฟุ้งจากตึกถล่มจางลง นายกรัฐมนตรีกับลูกชาย ก็เดินทางไปถึงที่เกิดเหตุ และประกาศเอาความผิดกับผู้เกี่ยวข้อง และรีบเร่งให้ผู้เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์เร็วที่สุด

เท่านั้นที่ชื่นหัวใจคนยากแล้วเจ้าประคุณเอ๋ย

หรือหนทางที่จะนิโรโทษกรรมนักโทษการเมือง ที่จะเกิดขึ้นต่อไปจากนี้ ก็เริ่มมีการพิจารณา รายละเอียดกันบ้างแล้ว

อารมณ์ขันรีก็แพรวพราว คอยติดตามดูกันต่อไปเถอะ

ผมยังติดใจอยู่ประเด็นเดียวเท่านั้น สำหรับรัฐบาลชุดนี้ ดูท่านจะฉุนเฉียวเอากับหนังสือพิมพ์เพื่อนรัก เพื่อนเกลอของท่านเสียเหลือเกิน

ผิดนิดผิดหน่อย เคยอภัย พุดคุยกันรู้เรื่อง

แต่กลับเหมือนหมิ่นกับปูน

รัฐบาลกับหนังสือพิมพ์นั้น เหมือนลั่นกับฟันอยู่แล้ว อย่าแปรเปลี่ยนไปเป็นอย่างอื่นเลย

รัฐบาลนั้นเปรียบเสมือนฟัน หนังสือพิมพ์เปรียบเสมือนลิ้น กระแทกกันนิดกันหน่อยประเดี้ยวก็หาย

ไม่มีลิ้น มีหรือจะรื้อสอร้อย ไร่ซึ่งฟันไหนเลยจะเคี้ยวกินอาหารได้

ลำพังลิ้นกับฟันผมไม่ค่อยห่างเท่าไรหรือครับ ผมห่างแต่ไม่จิ้มฟัน

จิ้มผิดจิ้มถูก ถูกลิ้นถูกเหงือก ก็เจ็บ ก็เกิดการอักเสบ

เหงือกอักเสบมีผลถึงรากฟันบ่อนทำลายฟันได้

ใครที่ทำตัวเป็นไม้จิ้มฟัน คอยยุงส่งเสริมให้ฟันกัดลิ้น ทิ่มเหงือกอยู่ขณะนี้ ก็เลิกเสียเถอะ

เรื่องของผิวเมียเขาจะทะเลาะกัน

เหลียวหน้าแลหลัง, เรื่องชัย ทรัพย์นิรันดร์

สยามรัฐ, 19 กันยายน 2531

ความคิดเห็นลักษณะปกป้องรัฐบาล

ข้าพเจ้าฟังคุณบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายของรัฐบาล 10 หัวข้อใหญ่ และหัวข้อย่อย อีกมากมายร่วมสองชั่วโมงแล้ว ก็ต้องฟังคุณชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งจะเป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภา ชักถามโดยนึกไม่ถึงว่า คุณชวน หลีกภัย จะโจมตีอะไรรุนแรงถึงอย่างนั้น

เป็นต้นว่า รัฐบาลคุณบรรหาร ลอกเลียนนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์หลายเรื่อง ผมซึ่งเคยเป็น ส.ส.นครพนม มาหลายสมัยและอ่านนโยบายของรัฐบาลต่างๆ มาตั้งแต่ยุคจอมพลสฤษดิ์ โดยการเขียนของ หลวงวิจิตรวาทการ ที่ปรึกษาใหญ่ ก็ต้องยอมรับว่า หลวงวิจิตรวาทการ เขียนนโยบายให้จอมพลสฤษดิ์ได้ละเอียดลออยิ่งยวด ผิดกับรัฐบาลชุดก่อนๆ มาก แนวในการเขียนนโยบายดังกล่าว กลายเป็นแนวในการเขียนนโยบายของรัฐบาลหลังๆ จากยุคจอมพลสฤษดิ์เรื่อยมา จะผิดเพี้ยนไปบ้าง ก็ถ้อยคำสำนวนหรือคำเรียกแตกต่างกันไปกว่ากัน เช่น จาก "เงินพัฒนาชนบท" เป็น "เงินผัน" ในสมัยพลตรี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช แห่งพรรคกิจสังคมเท่านั้น แต่รัฐบาลก่อนหน้านั้น ก็ไม่กล่าวว่าพลตรี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ลอกเลียนนโยบายของใครมา ผิดกับคุณชวน หลีกภัย ซึ่งกล่าวว่ารัฐบาลคุณบรรหารเสียหาย ซึ่งก็รู้ๆ อยู่แล้วว่า คุณบรรหารก็ไม่ได้เขียนนโยบายดังกล่าวกับมือของตัวเอง

นี่เป็นข้อสังเกต เท่าที่ฟังการแถลงนโยบายและการอภิปรายค้านของคุณชวน ดูประหนึ่งว่าอดีต นายกรัฐมนตรี อาศัยทำเนียบรัฐบาลเสียเหลือเกิน จึงต้องพูดให้นายกรัฐมนตรีคนใหม่ เสียหายอย่างยับเยิน โดยหวังอยู่ลึกๆ ว่า พรรคประชาธิปัตย์ คงชนะเลือกตั้งเข้ามาอีกก็ได้ ถ้ามีการเลือกตั้งใหม่

ที่พูดซัดๆ เลย ก็ตรงที่อดีตนายกฯ ชวน หลีกภัย กล่าวเต็มปากเต็มเสียงว่า คณะรัฐมนตรีใหม่เข้ามาด้วยการซื้อเสียง คือ ไม่ได้เป็นตัวแทนประชาชนที่แท้จริง เข้ามาจึงไม่มีความสง่างาม ที่จะบริหารประเทศ ผิดกับพรรคประชาธิปัตย์ ที่ได้รับเสียงสนับสนุนจริงๆ จากประชาชน เป็นเสียงสวรรค์ที่น่าภูมิใจ

คำพูดเนิบๆ ซ้ำๆ สง่างาม ตามลีลาของหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์นั้น ถ้าใครไม่เคยฟังคำแถลงของ คณะกรรมการองค์กรกลางเมื่อ วันที่ 2 กรกฎาคม 2538 ก็อาจจะเคลิบเคลิ้มไปบ้างก็ได้

แต่เมื่อคุณข้าพเจ้าได้ฟังพอดี องค์กรกลางแถลงอย่างซัดถ้อยซัดคำว่า พรรคประชาธิปัตย์นั้นเป็น มรดกทางการเมือง ที่ซื้อคะแนนเสียงเข้าสภาเป็นที่ 2 ในบรรดาพรรคการเมืองที่ซื้อเสียงเข้าสภาด้วยกัน

นี่หรือที่อดีตนายกฯ ชวน หลีกภัย หลับหูหลับตาว่ารัฐบาลใหม่เข้ามาด้วยการซื้อเสียง ไม่มีความสง่างาม ที่จะบริหารประเทศแล้วก็โมเมชมพรรคประชาธิปัตย์ของตนเสียเลิศลอย ข้าพเจ้าขอถามตรงๆ ประสานที่ เคยรู้จักกันมาในสภาว่า เป็นอะไรไปแล้วหรือครับคุณชวนที่รัก?

ข้าพเจ้านึกว่าโดยความเป็นสุภาพบุรุษนักการเมืองแล้ว คุณชวน หลีกภัย ควรจะกล่าวอย่างคนที่เดินทางมาก่อน คือเป็นนายกรัฐมนตรีมาก่อนว่า พอใจสำหรับนโยบายเรื่องนั้นเรื่องนี้ ขอให้คุณบรรหารพยายามทำให้สำเร็จต่อไปด้วย เพราะตนเองไม่มีเวลาได้กระทำสำเร็จ เพราะต้องพันท่าแหน่งเสียก่อน เพราะฉะนั้น แม้จะเป็นฝ่ายค้าน ก็พร้อมสนับสนุนรัฐบาลอย่างเต็มที่อะไรทำนองนั้น

วิถีทางของสุภาพบุรุษทางการเมืองดังกล่าว จึงจะสง่างามจริงและภาคภูมิใจ ทั้งนี้จะทำให้เกิดมีในสังคมการเมืองไทยอีกด้วย เพราะการเมืองไม่ใช่เรื่องส่วนตัว หรือชุกซ่อนแอบแฝง อย่างการอภิปรายค่านโยบายรัฐบาลคุณบรรหารบางเรื่อง อดีตนายกฯ คือคุณชวน ก็เหน็บมิดโกนเชือดเฉือน เช่นใช้คำว่า “ท่านคงรู้ว่าผมรู้อะไร” และ “สิ่งในอดีตล้วนสร้างความหายนะ ให้กับบ้านเมืองทั้งสิ้น ต้องไม่ทำอีก” คล้ายๆกับจะพูดว่า พรรคชาติไทยเป็นแกนนำ ได้เคยทำอะไรที่อดีตนายกฯชวน รู้อยู่มากมาย แต่ก็ภัยให้ แต่ต่อไปอย่ากระทำ...

การพูดเป็นทำนองนี้ เป็นการพูดประเภท “คนมือเหนือ” ซึ่งในทางการเมืองแล้ว หากคุณบรรหารหรือพรรคชาติไทย หรือพรรคร่วมรัฐบาลพรรคใดพรรคหนึ่ง ได้กระทำอย่างว่าจริง ก็ชอบที่คุณชวน หลีกภัยจะดำเนินการตามกฎหมาย “เอาผิด” ตั้งแต่ตอนเป็นนายกรัฐมนตรี หรือตอนที่ฝ่ายรัฐบาลในปัจจุบัน กำลังกระทำ ความผิดจึงจะถูกต้อง ไม่ใช่พูดแบบลบลมคมในน้อยๆ จะเอาบุญเอาคุณอีกน้อยๆอย่างนี้

ฟังการแถลงนโยบาย ของรัฐบาลชุดใหม่ของคุณบรรหาร ศิลปอาชา และการคัดค้านของอดีตนายกฯ ชวน หลีกภัย แล้ว ใครจะนึกอย่างไรหรือไม่ ข้าพเจ้าไม่ทราบ แต่ข้าพเจ้าเองซึ่งอยู่ในสภาหลายสมัย ในฐานะ ส.ส.นครพนมมาแล้ว มองเห็นเป็นเรื่องที่น่าจะไม่ถูกต้อง และไม่ใช่วิถีทางของสุภาพบุรุษทางการเมืองที่พึงกระทำ

จริงๆแล้วถ้าอดีตนายกฯ ชวน หลีกภัย ซึ่งอยู่ในพรรคประชาธิปัตย์อันเก่าแก่ จะทำอย่างที่ข้าพเจ้ากล่าวว่า “วิถีทางของสุภาพบุรุษทางการเมือง” ก็ย่อมจะได้ทำง่ายและสะดวกสบาย ทั้งยังเป็นเกียรติประวัติของตนเอง เพราะคำพูดเพียงว่า แม้จะเป็นฝ่ายค้าน แต่เราก็จะร่วมมือกับรัฐบาลในทุกกรณี เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติบ้านเมือง... เพียงเท่านั้นไม่น่าจะยากอะไรเลย และบรรยากาศทางการเมือง ก็จะดีขึ้นอย่างฉับพลันด้วย

อย่าว่าอดีตนักการเมืองเก่า หรืออดีต ส.ส.เฒ่าอย่างข้าพเจ้าสั่งสอนเลย แต่การได้มานั่งมองการเมืองจาก “วงนอก” ทำให้มองเห็นอะไรต่อมิอะไรมากมาย จนอดปากไม่ไหว ทั้งต้องการจะเห็นเพื่อนที่เดินอยู่ในเส้นทางการเมือง “เปิดหัวใจ” เข้ามาสู่วิถีทางการเมืองจริงๆ ไม่ให้ใครกล่าวได้ว่า การเมืองเป็นเรื่องสกปรกหรือเป็นเรื่องของชั้นเชิง ที่ไม่มีความจริงใจต่อกัน เพราะการเมืองไม่ใช่เรื่อง “เล่น” อีกแล้ว แต่เป็นเรื่อง “จริง” และจะต้อง “จริง” จากนักการเมืองแต่ละคน นี้เอง

ข้าพเจ้าคิดว่า หากนักการเมืองในอดีต ในสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 ไม่ว่า พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา จอมพลป. พิบูลสงคราม หลวงประดิษฐมนูธรรม หรือนายปรีดี พนมยงค์ หลวงธำรง นาวา

สวัสดิ์ หรือพลเรือเอก ถวัลย์ ชำรงนาวาสวัสดิ์ แม่แต่หลวงโกวิท หรือ นายควง อภัยวงศ์ อดีตหัวหน้าพรรค ประชาธิปัตย์เอง บุคคลเหล่านี้ หากท่านมีชีวิตฟื้นคืนชีพมาได้อีกครั้งหนึ่ง ก็คงอยากเห็นนักการเมืองไทยรุ่นใหม่ สมานสามัคคี และดำเนินวิถีทางการเมือง ในเส้นทางของสุภาพบุรุษมากกว่า ก้าวเข้ามาสู่วิถีการเมือง ด้วยการเหินบอวูชติดหลัง หรือซุกมิดในมืออันพนมเต้

เพราะตัววิถีอย่างนั้น ประโยชน์ที่จะเกิดแก่ประเทศชาติ และความสุขแก่ประชาชนไทยโดยรวม จะไม่เกิดมีขึ้นเลย ไม่เกิดมีขึ้นได้เลยจริง

ไชแสง สุกใส
สี่แยกจอมยุทธ์
สยามรัฐ, 14 สิงหาคม 2537

ความคิดเห็นลักษณะให้กำลังใจรัฐบาล

เบื้องหลังและเบื้องหน้า ของ บรรหาร ศิลปอาชา

เมื่อปี พ.ศ. 2533 ขณะที่คุณบรรหาร ศิลปอาชา เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผมได้มีโอกาสรับราชการ อยู่ในบังคับบัญชาของคุณบรรหาร ครั้งแรกในตำแหน่งรองอธิบดีกรมตำรวจ ครั้งหลังในตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

ตอนที่ผมเป็นรองอธิบดีกรมตำรวจนั้น คุณบรรหารทำความประหลาดใจให้ผมและเพื่อนร่วมงานในกรมตำรวจ ด้วยการจับงานบางชิ้น ที่ไม่เคยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยคนใดสนใจมาก่อน งานชิ้นแรกคือ การปลดปล่อยผู้ต้องหา (ส่วนมากเป็นชาวจีน) จำนวนร่วมร้อยคน ที่ถูกกักขังอยู่ที่โรงเรียนตำรวจนครบาลที่บางเขน

ผู้ต้องหาเหล่านั้น มีความผิดฐานลักลอบเข้าเมืองบ้าง กระทำการอันเป็นคอมมิวนิสต์บ้าง และถูกขังโดยไม่มีกำหนดปล่อย เอาไว้โดยอำนาจพิเศษของรัฐบาลในสมัยก่อน รวมเวลาที่ถูกขังมาคนละหลายๆปี บางคนถูกขังตั้งแต่หนุ่มจนแก่

ผู้ต้องหาเหล่านั้นมีญาติพี่น้อง หรือมีเจ้านั้นก็คนแซ่เดียวกันอยู่ในเมืองไทย ซึ่งก็พร้อมที่จะช่วยเหลือรับเอาตัวออกไปเลี้ยงดูหรืออุปถัมภ์ แต่ติดขัดด้วยข้อหาที่นับว่าจรรยา และด้วยนโยบายของรัฐบาล คุณบรรหารมาเป็นรัฐมนตรีแล้ว ก็เรียกอธิบดีกรมตำรวจสมัยนั้น (พล.ต.อ.เกา สารสิน) ไปหารือ ได้ความว่าการปล่อยตัวคนเหล่านั้นกระทำได้ ไม่ขัดกับนโยบายแล้ว และหากเพียงแต่ผู้ค้าประกันเอาเงินไปวางให้ทางราชการ ตามจำนวนที่กำหนดแล้ว ก็สามารถรับเอาตัวไปเลี้ยงดูได้เลย

ในที่สุด สมาคมองค์การกุศลสาธารณะ และหลายสมาคมหลายองค์การ ก็รับเป็นประกันและรับเอาตัวผู้ต้องหาเหล่านั้นออกไปสู่อิสรภาพจนหมด

งานนี้ ถ้าหากจะเรียกเงินได้โต๊ะหรือบนโต๊ะ เป็นค่าตอบแทน ก็คงมีผู้ยินดีเสียให้ แต่คุณบรรหารก็ไม่ได้อาศัยโอกาสเรียกเงินใครแม้แต่รายใด ผมรู้เรื่องนี้ก็เพราะ คุณบรรหารเจาะจงให้ผม และคณะเจ้าหน้าที่ของผม เป็นผู้ดำเนินการเรื่องนี้ตั้งแต่ต้นจนจบ

อีกงานหนึ่งเกี่ยวกับการขอเข้าเมืองและแปลงชาติของคนต่างด้าว

เมื่อตอนที่คุณบรรหารรับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้น ปรากฏว่ามีเรื่องค้างพิจารณาอยู่ นับเป็นแฟ้มไม่ไหว ต้องนับเป็นห้องได้ถึงหนึ่งห้อง เรื่องเหล่านั้นผ่านการพิจารณาของเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการแล้วทั้งนั้น แต่ยังคงขาดแต่ลายมือชื่ออนุมัติของรัฐมนตรี

ผู้สันตติกรรมสมัยนั้นบอกว่า รัฐมนตรีที่แล้วๆมา ลงลายมือชื่ออนุมัติเหมือนกัน แต่ลงรายชื่อไปเฉพาะที่เจ้าหน้าที่ใกล้ชิด เลือกหยิบหรือล้วงเอาไปเสนอท่านเท่านั้น

งานนี้ก็เหมือนกัน ถ้าคุณบรรหารคิดจะหาเงินด้วยการลงชื่ออนุมัติใบต่างด้าวหรือแปลงชาติ คุณบรรหารก็คงจะได้เงินเข้าพรรคชาติไทย (สมัยนั้น) หรือเข้ากระเป๋าตัวเองอีกมากมาย แต่คุณบรรหารก็ไม่เอา

ผมรู้เรื่องนี้ก็เพราะเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ที่คุณบรรหารเจาะจงให้ผม และคณะเจ้าหน้าที่ของผม เป็นผู้กลั่นกรองให้คุณบรรหาร คุณบรรหารลงชื่ออนุมัติเฉพาะเรื่องที่ผ่านมาผ่านการพิจารณา กลั่นกรองของคุณเจ้าหน้าที่ของผมแล้วเท่านั้น พวกเราพิจารณากลั่นกรองกันอยู่หลายเดือนกว่าเรื่องจะหมดห้อง

อีกเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับรถยนต์ที่ใช้ในราชการตำรวจ ก่อนคุณบรรหารจะไปเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้น เวลากรมตำรวจได้รับอนุมัติงบประมาณมาและซื้อรถใหม่ ผู้ใหญ่และผู้มีอำนาจในกรมตำรวจถือเป็นประเพณี ที่จะยืมรถใหม่ไว้ให้ตัวเองหรือลูกน้องใช้ และผองรถเก่าที่ใช้จนโทรมแล้ว ลงไปให้ตำรวจท้องที่หรือหน่วยรองใช้ต่อ โดยไม่คำนึงถึงความจำเป็นหรือความเหมาะสมอะไรทั้งนั้น

คุณบรรหารทำความตื่นเต้นให้ผมและตำรวจสมัยนั้น ด้วยการของบประมาณผูกพัน ซื้อรถใหม่ให้ตำรวจใช้ในราชการติดต่อกันสามปี แต่โดยมีเงื่อนไขว่า รถใหม่เหล่านี้ จะต้องส่งโดยตรงไปให้สถานีตำรวจหรือหน่วยรองหน่วยใดบ้าง ใครจะสับเปลี่ยนเอาไว้ใช้ในส่วนกลางหรือหน่วยเหนือไม่ได้

ผมรู้เรื่องนี้ก็เพราะ คุณบรรหารเจาะจงให้ผม และคณะเจ้าหน้าที่ของผมดำเนินการ กำหนดสถานีหน่วยที่จะได้รับรถใหม่ แล้วดูแลให้รถถึงมือผู้ใช้ จนกระทั่งเมื่อผมไปเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้วก็ยังไม่เสร็จ คุณบรรหารได้ขอร้องให้ผม และคณะเจ้าหน้าที่จากกรมตำรวจ ติดตามทำต่อจนเสร็จ

ตอนที่ผมไปเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้น คุณบรรหารได้มอบหมายให้ผมดูแลกรมตำรวจแต่ดูแลเอง ถึงกระนั้นคุณบรรหารก็หาหรือมอมอย่างใกล้ชิดและตลอดเวลา เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับกรมตำรวจ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการแต่งตั้งนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ผมเคยทักท้วงคุณบรรหารเกี่ยวกับแต่งตั้งนายตำรวจใหญ่บางคน แต่คุณบรรหารก็มีเหตุผล และเหตุผลสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้ผมเห็นใจคุณบรรหารก็คือ ผู้ที่ขอให้คุณบรรหารสนับสนุนการแต่งตั้งบางรายนั้น ถ้าไม่เป็นผู้ใหญ่ในพรรคของคุณบรรหารเอง ก็เป็นผู้ใหญ่หรือมีอิทธิพลมากอยู่ในบ้านเมือง ที่ใครๆก็ไม่อยากจะขัด

ที่เขียนมาทั้งหมดนี้ เป็นเรื่องจริง และถ้าผู้อ่านจะเห็นว่าเป็นการยกย่องคุณบรรหาร ผมก็ไม่
รู้จะทำอย่างไร เพราะเป็นเรื่องเบื้องหลังที่เกิดขึ้น และผ่านไปแล้ว และมีคนรู้เห็นหลายคน

แต่เบื้องหน้านั้นเกี่ยวกับเบื้องหลัง และผู้เขียนจะเขียนมิใช่เพื่อยกย่อง แต่เพื่อแสดงความคิดเห็นว่า ถ้า
คุณบรรหาร ตั้งใจที่จะทำงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพื่อประเทศชาติหรือเพื่อชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล
อย่างที่ผมได้เคยเห็น และเชื่อมาแล้วในสมัยที่คุณบรรหาร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และคุณ
บรรหารก็คงจะต้องเตรียมเผชิญศึกที่หนักยิ่งชีวิต และคุณบรรหารจะต้อง ฝ่าฟันอุปสรรคขวากหนามนานา
ชนิดรอบด้าน ทั้งนอกและในประเทศไทย

โดยเฉพาะในพรรคชาติไทยของคุณบรรหารนั้น คุณบรรหารน่าจะรู้ดีกว่าคนอื่น ๆ ว่ามีผู้ที่เห็นแก่
ประโยชน์ของบ้านเมืองและส่วนตัว ร่วมอยู่ฝ่ายไหนมากน้อยเพียงใด และคนเหล่านั้นเมื่อได้มีตำแหน่งเป็น
หัวหน้าแล้ว จะตั้งหน้าทำประโยชน์ให้บ้านเมือง หรือจะใช้ตำแหน่งของตน หาประโยชน์ตนกันอย่างไรหรือไม่

ที่จริง ถ้าจะดูแค่ปฏิภพที่คนร่วมพรรคร่วมรัฐบาลเป็นอยู่ในขณะนี้ ต่อการที่คุณบรรหารตัดสินใจ
ควมตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จะพอเห็นแล้วว่าใครเป็นใคร

นอกพรรค คุณบรรหารจะต้องเผชิญ ไม่เพียงแต่พรรคการเมืองอื่นๆเท่านั้น แต่ยังมีเผชิญหน้ากับ
ข้าราชการประจำ ซึ่งเป็นผู้กุมอำนาจการบริหารประเทศ ที่แท้จริงมาตลอดเวลา ข้าราชการประจำกระทรวง
มหาดไทย และหลายกระทรวง ทบวง กรม ยังติดยึดกับค่านิยมศักดินาเก่าๆ และพร้อมที่จะต่อกรร่วมมือทาง
การเมือง เพื่อประโยชน์ส่วนตัวร่วมกัน หรือร่วมมือที่จะทำลายผู้ที่ตนเห็นเป็นปฏิปักษ์ด้วย ไม่ว่าจะพลังเปลือ
หรือเปลี้ยงพล้ำ

บัดนี้ อำนาจทั้งในฐานะที่เป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย และในฐานะที่เป็นหัวหน้ารัฐบาล อยู่ใน
มือของคุณบรรหารแล้ว ถ้าคุณบรรหารยังมุ่งมั่นที่จะทำหน้าที่ เพื่อเกียรติศักดิ์ของตน และเพื่อ
ประเทศชาติและประชาชน อย่างที่ผมเคยรู้เคยเห็นมานานแล้ว ผมขอเอาใจช่วย

ขอให้สำเร็จ และชนะอุปสรรคทั้งหลายทั้งปวงด้วยครับ

วิศิษฐ์ เดชกุญชร
สยามรัฐ, 21 กรกฎาคม 2538

ความคิดเห็นลักษณะเปิดโอกาสให้รัฐบาลเข้ามาปฏิบัติงาน

ความหวังใหม่รัฐบาลใหม่ เอาใจช่วยให้ตลอดรอดฝั่ง

รัฐบาลใหม่ “ชาติชาย” ซึ่งนำโดยพล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรคชาติไทย นายกรัฐมนตรี เริ่มเปิดฉากขึ้นแล้ว มีพรรคการเมืองเข้าร่วม 6 พรรค มีตัวฝากตัวแถม เข้ามาบ้างไม่ถึงกับพอจะเรียกได้ว่า 6 พรรค กับ 1 พวก เหมือนอย่างสมัยรัฐบาล “เปรม”

งานชิ้นแรกในความรับผิดชอบของพรรคการเมืองอันประกอบด้วย ชาติไทย กิจสังคม ประชาธิปัตย์ และ ราษฎร อันเป็นพรรคการเมืองหลัก ที่ร่วมจัดตั้งรัฐบาลครั้งนี้คือ งานจัดตั้งรัฐบาล-งานจัดสรร แบ่งปันกระทรวงไปยังพรรคต่าง ๆ ให้รับผิดชอบ และในรายละเอียดคือ งานแจกตำแหน่งรัฐมนตรีกันในพรรคการเมืองต่างๆ ทั้ง 4 พรรค

สำหรับพรรคสหประชาชาติไทยและพรรคมวลชนนั้น แม้ว่าเข้าร่วมรัฐบาล แต่ว่ากันตรงๆแล้วไม่ได้เข้าร่วมจัดตั้งรัฐบาลแต่อย่างใด ทุกอย่างล้วนขึ้นกับพรรคชาติไทยเป็นสำคัญ เพราะเป็นพรรคใหญ่และมีเสียงข้างมากในสภา และตัวหัวหน้าพรรคเป็นนายกรัฐมนตรี

งานชิ้นแรกของพรรค 4 พรรคการเมืองใหญ่นั้น เริ่มขึ้นตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคมเป็นต้นมา ใช้เวลาจนถึงวันที่ 11 สิงหาคม นับแล้ว 2 สัปดาห์เศษ ไม่นานไม่น้อย เรียกว่าพอสมควร แต่ที่สุดก็ผ่านมาถึงจุดนี้ นับว่างานสำเร็จไปแล้วชิ้นหนึ่ง

ถึงจะไม่สำเร็จรวดเร็วทันใจ เหมือนอย่างที่คุยว่าได้ 99% แล้วบ้าง ลงตัวแล้วบ้าง ในสัปดาห์แรกๆ (แต่เอาเข้าจริงๆ ก็ยังไม่ลงตัว) จึงไม่อาจประกาศรายชื่อได้เร็ว แต่หากมองว่าเป็นมือใหม่ด้วยกัน เพราะทอดทิ้งการจัดตั้งรัฐบาล ด้วยสติปัญญาของตนเองมานานหลายสมัย งานใหม่งานแรกจึงทำท่าชุลขลักไปบ้างเล็กน้อย น่าได้รับการอภัย

มองดูรัฐบาล - มองดูรัฐมนตรี มองดูตัวคนที่ไม่ได้เป็นรัฐมนตรี ซึ่งพยายามบอกกล่าวว่า “ไม่เป็นไร” แล้ว ด้านหนึ่งออกจะเป็นห่วงอยู่ครมครันว่า บ้านเมืองเรานับแต่นี้ วิถีทางจะเป็นไปในรูปใดกันหนอ

ในพรรคการเมืองหนึ่ง วิธีการคัดเลือกรัฐมนตรีกันโดยการลงมติ บังเอิญว่าจะแนนออกมาเท่ากัน ผู้ที่นั่งประชุมกันอยู่เสนอว่า ให้จับสลากเลือกเอาคนหนึ่ง แต่มีเสียงแย้งว่า น่าจะไม่เหมาะเพราะจะถูกนำไปกล่าวก่อนขอได้ในภายหลัง ว่าได้เป็นรัฐมนตรีด้วยการจับสลาก

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

ดังนั้น คงไม่มีใครต้องการให้รัฐมนตรีที่เป็นผู้แทนฯ ของตน ต้องอับอายขายหน้า เพราะบริหารราชการไม่เป็น บริหารงานผิดพลาด เพราะคงสะท้อนกลับมายังตัวคนเลือกด้วย ว่าเลือกคนที่ไม่เอาไหนเข้าไปเป็นผู้แทนฯ แล้วพรรคที่ผู้แทนฯเราสังกัด ยังไม่เอาไหนใหญ่ที่เลือกคนๆนั้นเข้าไปเป็นรัฐมนตรี

แต่ขณะเดียวกันคงต้องจับตาดูว่า การบริหารราชการแผ่นดินของผู้แทนฯของเรานั้น ได้ทำอะไรไม่ชอบมาพากล หรือมีเค้าลางของความไม่ถูกไม่งามเกิดขึ้น ให้ได้แลเห็นกันบ้างหรือไม่ ต้องติดตามพฤติกรรมของคนที่เป็นผู้แทนฯที่ได้ไปเป็นรัฐมนตรีว่า ตอนนี้-ตอนหลัง ตัวพองคับเสื่อ เดินวางก้ามชาวบ้านเข้าไม่ติดหาตัวไม่เจอ เพราะอ้างว่างานเยอะแต่ไม่ได้ทำงานหรือไม่

เพราะมันมีประเภทที่ไปหาที่บ้านในจังหวัดไม่พบ ได้รับการบอกเล่าว่าติดราชการที่สภา ที่ทำเนียบ หรือที่กระทรวง แต่พอไปตามหาจะออกปากบอกกล่าวความทุกข์ยาก ที่กระทรวง ที่สภา ที่ทำเนียบ กลับได้รับแจ้งว่า ไปเยี่ยมเยียนพี่น้องประชาชนอยู่ในต่างจังหวัด

ใช่จะบอกกล่าวให้ไปทางตาม รบกวณ “ขอ” อะไรกันนักหนา เพียงบอกให้พยายามสังเกตดูเท่านั้น เพราะก่อนหน้า (ช่วงหาเสียง) บ้างก็ว่าคิดอะไรไม่ออกบอกมาเลย แต่พอได้รับเลือกตั้งเข้ามาแล้ว ถ้ามมีตำแหน่งรัฐมนตรีพุ่งเข้าไปด้วย บางรายจะมีบริวารแวดล้อมชนิดชาวบ้านชะเง้อมองชมบารมีอยู่ห่างๆ

ถ้าได้ช่วยกันดูแลติดตามกันด้วยความเอาใจใส่ ประคับประคองกันไปตามกำลังความสามารถ และเงื่อนไขที่จะทำได้ อวยพรอวยชัยให้รัฐบาลใหม่ก้าวเดินไปตลอดรอดฝั่ง ให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ รูปการณ์ของการปกครองบ้านเมืองเราน่าจะดีขึ้น

เป็นความหวังใหม่ขึ้นมา ได้บ้างหรือ

โอกาส เพ็งเจริญ
หนทางที่เหลืออยู่
มติชน, 14 สิงหาคม 2531

ความคิดเห็นลักษณะเชื่อมั่นว่ารัฐบาลสามารถปฏิหน้าที่ให้บรรลุผลได้

ใครๆ ที่ได้ฟังนโยบายของรัฐบาลม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช อือฮาไปตามๆกัน เพราะเป็นนโยบายล้ำยุค

ใครๆ ก็ว่า เป็นนโยบายสมัยพระศรีอารียะ อย่างที่โบราณท่านว่า มีต้นกล้วยพฤษ์ ๔ มุมเมือง ให้ประชาชนไปนึกอยากได้อะไร ก็อิฎฐานเนรมิตรขึ้นมาได้

บ้างก็ว่าเป็นนโยบายที่งมงายวิจิตร เหมือนภาพจิตรกรรมฝาผนัง บนยอดหลังคาโดมพระที่นั่งอนันตสมาคม

แต่ไม่มีใครเชื่อว่า ท่านจะทำได้

แต่ท่านก็ยืนยันของท่านว่า “เราทำได้” ตามคำขวัญของพรรคกิจสังคมของท่าน

ใครจะว่าผมเขียร์ ก็ยอมละว่า ผมเชื่อแะะ

เชื่อว่า ท่านทำได้

แต่ไม่เชื่อว่า ท่านจะทำได้ตามกาลเวลาที่กำหนด เกรงว่าจะตกม้าป่าช้าแพลงเสียก่อน

อย่างไรก็ตาม นโยบายของรัฐบาลม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ที่ผืนจะสร้าง “รัฐบาลแห่งชาติ” ก็ได้กลายเป็นวรรณกรรมที่กำลังฮิต ใครๆ ก็อยากได้อ่าน

ผมติดต๋อไปที่พรรคกิจสังคม อยากจะขอให้อ่านสักชุดหนึ่ง พรรคกิจสังคมไม่มีให้

อย่างน้อยก็อย่างหนึ่งละ ที่พรรคกิจสังคมของคุณคึกฤทธิ์ทำไม่ได้

อย่างไรก็ตาม (อีกคนหนึ่ง) ผมได้ยืนเพื่อนฝูงเขาวิจารณ์กัน ก่อนข้างจะนำเสนอใจ

เขาว่า หม่อมคึกฤทธิ์เป็น “ศักดินา” เต็มตัว แต่นโยบายของหม่อมคึกฤทธิ์ กลับตรงกันข้ามกับสิ่งที่เราเรียกว่า “ศักดินา” อย่างที่เขาตะโกนกันศักราชกันที่สนามหลวง และลานโพธิ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เขาว่าเป็นนโยบายสังคมนิยมขั้นปฐม

“ก็ไม่ถึงกับสังคมนิยมแดงแสด ดอกแค้สีชมพู...สวยดีน่ากินเหมือนไอศกรีม” เพื่อนเขาว่าอย่างนั้น

เพื่อนผมคนนี้ ไม่ชอบคุณคึกฤทธิเป็นอย่างยิ่ง เขามีเหตุผล ที่ไม่ชอบคุณคึกฤทธิอยู่มากมาย ตาม
 ประสาคนที่ไม่ชอบกัน ก็จะต้องมีอะไรที่มีเรื่องมาสนับสนุน ความไม่ชอบให้เด่นชัดขึ้น เพราะฉะนั้นผมจึงเชื่อ
 ว่าเขาพูดจริง

เขาวิจารณ์ว่า นโยบายคักตินาคึกฤทธิ เป็นนโยบาย “รัฐสวัสดิการ” แท้

เขาบอกว่า เขาไม่แปลกใจที่พรรคประชาธิปัตย์ จะออกเสียงไม่ไว้วางใจ เพราะเหตุว่า พรรคประชาธิ
 ปัตย์ เป็นนายทุนคักตินา แต่เขาไม่เข้าใจว่า เหตุใดพรรคสังคมนิยม พรรคแนวร่วมสังคมนิยม และพรรคพลัง
 ใหม่ กลับพลอยไม่ไว้วางใจไปกับพรรคประชาธิปัตย์ด้วย

“ว่ากันตามวิถีการเมือง อย่างมากที่สุด พรรคกลุ่มสังคมนิยมควรจะทำก็คือ งคออกเสียง (เสีย) ไม่น่า
 จะไปลงคะแนนไม่ไว้วางใจ เพราะเท่ากับขัดคอ นโยบายของตัวเอง”

“เมืองไทยมักมีอะไรแปลกๆ ที่ผม (ความจริงเขาใช้คำว่า “กู”) ไม่เข้าใจ คักตินากลับมาเล่นเป็น
 สังคมนิยม แต่สังคมนิยมกลับสวนทางเป็นคักตินา กลางวันสะพายย่ามหัวเป็นกระเชิง ไฮด์ปาร์คอยู่ที่สนาม
 หลวง แต่กลางคืนเข้าไนท์คลับ นอนโรงแรมห้องเย็น-นอนฟริชะด้วย”

ผมก็เลยบอกเขาว่า เมืองไทยยังมีอะไรดีๆ ให้ดูอีกมาก อย่างเพิ่งรีบตายเสีย

“คนอย่างคึกฤทธิ-ทำได้-ผมเชื่อมือ แต่บางอย่างเท่านั้นนะ ไม่ใช่ทุกอย่าง” เพื่อนคนนั้นเขาว่า “แต่ผม
 สงสัยอยู่อย่างหนึ่งว่า คึกฤทธิจะทำได้หรือไม่”

“อะไร?”

“ผม (กู) สงสัยว่า คึกฤทธิจะไปบังคับบัญชาทหารเขาได้หรือ?—ถึงคุณประมาณจะเป็นนายพล แต่ก็
 เป็นนายพลที่ไม่มีน้ำยา ไปว่ากลาโหม ก็ได้แค่นั่งเซ็นหนังสือที่เขาส่งมาให้เซ็น จะไปสั่งอะไรเขาได้”

“ผม (กู) ว่า จะเกิดเป็นรัฐบาลสองรัฐบาลขึ้นมา รัฐบาลหม่อมคึกฤทธิรัฐบาลหนึ่ง และรัฐบาล
 ทหารเขารัฐบาลหนึ่ง

“ไอ้พูดอย่างนี้ ระวังจะเป็นกบฏ ทำให้เกิดความแตกความสามัคคี” ผมเตือนด้วยความหวังดี

“จริงๆะ รัฐบาลหม่อมคึกฤทธิ์ตกลงว่า เรื่องเขมรจะแตกหรือไม่แตก จะเป็นหรือไม่เป็นคอมมิวนิสต์ เมืองไทยไม่เกี่ยว แต่นโยบายที่เขายืนยันเป็นหนักแน่นว่า ถ้าเมืองเขมรแตก เขมรจะลอยชายเข้ามา เขมรจะเป็นคอมมิวนิสต์ เมืองไทยจะเป็นอันตราย เมืองไทยจะต้องช่วยเขมรลอนนอนเต็มที่ หม่อมคึกฤทธิ์บอกว่าจะต้องให้กองทหารอเมริกันออกไปแน่ๆ แต่นโยบายทหารเขายืนยันแข็งขันอีกเหมือนกันว่า เมืองไทยยังให้กองทหารอเมริกันออกไปไม่ได้ ถ้ากองทหารอเมริกันออกไป เมืองไทยจะเป็นอันตราย ใครจะรับมือกับคอมมิวนิสต์ในเมืองไทย “

“เรื่องมันขัดกันอยู่อย่างนี้ หม่อมคึกฤทธิ์จะทำยังไง” เขาทิ้งปัญหาไว้ให้ผมคิดต่อ

“อย่าง กอ.รมน.ก็เถอะ ใต้เรื่องสีแดงนั้น หม่อมจะทำยังไง หม่อมไปสั่ง แต่เขาไม่ทำซะอย่าง หม่อมจะทำยังไง” เขาปฏิเสธ

“ไม่รู้ โว้ย”

“คุณ (มิ่ง) ช่วยถามหม่อมให้หน่อยเถอะ

“เออ แล้วผม (กุ) จะไปถามดู”

เขียนมั่ง คุยมั่ง
สำเนียง ขันชานะ
สยามรัฐ, 22 มีนาคม 2518

ประวัติผู้เขียน

นางสาวดรุณี คำสุข เกิดเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2513 ที่จังหวัดพะเยา สำเร็จการศึกษาปริญญาบัณฑิต วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2535 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2538